

HEEL GRONINGEN

Verkiezingsprogramma 2023 - 2027
SP Provincie Groningen

STOP HET HAAGSE AFBRAAKBELEID!

SP

[PROVINCIEGRONINGEN.SP.NL](https://provinciegroningen.sp.nl)

INHOUD

HET KAN EN MOET ANDERS VOOR GRONINGEN	4
1. RESPECT VOOR GRONINGEN	6
PUTTEN DICT	7
IEDEREEN VEILIG WONEN	7
BEGELEIDING EN STEUN	7
DUIDELJKHEID EN TOEKOMSTPERSPECTIEF	7
ZOUTWINNING EN OVERIGE MIJNBOUW	8
2. SOCIALE VOORUITGANG VOOR GRONINGEN	9
LEEFBAARHEID EN WELBEVINDEN	10
BESTAANSZEKERHEID: WERK EN INKOMEN	10
GOED EN BETAALBAAR WONEN	11
3. KLIMAATRECHTVAARDIGE OPLOSSINGEN VOOR GRONINGEN	12
BETROUWBARE, SCHONE EN BETAALBARE ENERGIE VOOR IEDEREEN	12
OPENBAAR VERVOER GROEN EN TOEGANKELIJK	13
OVERIGE VORMEN VAN VERVOER	14
4. ECOLOGISCHE VOORUITGANG VOOR GRONINGEN	15
EEN GEZONDE LANDBOUW	15
MEER NATUUR, EEN BETER MILIEU EN EEN FIJNERE LEEFOMGEVING	16
5. EEN VERBINDENDE SAMENLEVING VOOR GRONINGEN	17
KUNST- EN CULTUUR IN OMMELAND EN STAD	18
ZORG VOOR NIEUWKOMERS	19
6. EEN PROVINCIAAL BESTUUR VOOR GRONINGEN	20
LUISTEREN NAAR GRONINGERS	20
HET GOEDE VOORBEELD	21
7. TOT SLOT VOOR GRONINGEN	22

HET KAN EN MOET ANDERS VOOR GRONINGEN

SOCIALISTISCHE ALTERNATIEVEN VOOR GRONINGEN

Op 15 maart zijn de verkiezingen voor de Provinciale Staten. Met een stem op de Socialistische Partij (SP) kies je voor verandering. De SP wil de tweedeling stoppen en mensen meer bestaanszekerheid bieden. Ook in de provincie Groningen hebben veel te lang de commerciële belangen van grote bedrijven met steun van alle kabinetten Rutte het beleid bepaald. Wij vinden dat de wensen en de noden van mensen en hun omgeving centraal moeten staan. Wij vinden dat Groningen een volwaardig onderdeel van Nederland is en het Haagse afbraakbeleid moet stoppen. De overheid moet de komende decennia investeren in toekomstperspectief voor alle Groningers.

Hoe, dat laten we zien in dit programma, waarin we voorstellen doen voor een eerlijke en sociale politiek. Maar dat doen we als SP ook altijd in de praktijk, door samen met de mensen in actie te komen: als misstanden moeten worden aangepakt en om ervoor te zorgen dat veranderingen ook echt mogelijk worden. Zo betrekken we mensen bij de politiek en geven we ze zeggenschap. Wij nemen de provincie serieus, omdat we de problemen van mensen serieus nemen. Omdat het eerlijker en socialer moet. In de provinciale politiek – en zeker ook in Den Haag.

De afgelopen jaren heeft de politiek kapitalisme de vrije teugels gegeven. Te veel zaken zijn overgelaten aan de markt. Het regionale bus- en treinvervoer, de energievoorziening, de bouw van betaalbare woningen, het is in handen gekomen van commerciële partijen die vooral oog hebben voor de winst en niet voor mensen.

Onze bodem, onze volkshuisvesting, onze arbeidsvoorwaarden, ons openbaar vervoer, onze zorg, onze natuur en onze energievoorziening zijn uitgehold of onbetaalbaar gemaakt. Grote bedrijven maken gigantische winsten maar laten deze niet terechtkomen bij de mensen die ervoor hebben gewerkt. De winst van enkelen laten grote groepen verliezen. In Groningen weten we helaas maar al te goed wat het met mensen, een gemeenschap en hun leefomgeving doet wanneer geld boven alles, zelfs onze veiligheid, gaat. Het zet mensen tegen elkaar op of laat mensen compleet afhaken.

EEN PROGRAMMA VAN EN VOOR GRONINGEN

De SP staat op voor de rechten van heel Groningen. Wij hebben een plan om wat kapot is gemaakt weer heel te maken. Onze voorstellen zorgen voor een fundamenteel andere politiek die niet slechts voor een enkeling werkt, maar voor iedereen in Ommeland en Stad. Het is tot stand gekomen samen met de mensen, door gesprekken aan de deur en op straat en door het overnemen van het eisenpakket van inwoners die gedupeerd zijn door de gevolgen van de gaswinning.

In dit verkiezingsplan doen wij voorstellen voor meer zeggenschap, meer rechtvaardigheid, meer welzijn en bestaanszekerheid. Met een provinciaal bouwbedrijf zorgen we voor voldoende huizen en een rechtvaardige versterking. Met het publiek maken van het openbaar vervoer zorgen we voor bereikbaar en betaalbaar schoon vervoer met rechtvaardige lonen voor het personeel. Door onze energie weer van ons allemaal te maken, zorgen we voor betrouwbare en betaalbare energie met een geïsoleerd huis voor iedereen. Inwoners krijgen invloed en zeggenschap over wind- en zonneparken en profiteren ook mee. We helpen de boeren de macht van de agro-industrie en de supermarkten tegen te gaan en om te schakelen naar duurzaam boeren om zo hun bestaanszekerheid te vergroten en de stikstofcrisis en andere problemen in de landbouw te bestrijden. Met al deze plannen bestrijden we sociale ongelijkheid en de klimaatcrisis en creëren we een sociale, groene en gezonde leefomgeving voor heel Groningen.

Maar mooie plannen zijn nooit genoeg. Daarom beloven we dat wij een bondgenoot zullen zijn van alle stoere en dappere Groningers die zich inzetten voor een stevige, sociale, en solidaire samenleving. Wij kiezen rechtvaardigheid boven radeloosheid. Mens en natuur boven multinationals. Groningse daadkracht boven Haagse praatjes. Wij kiezen voor elkaar. Wij kiezen voor heel Groningen.

Op 15 maart zijn de verkiezingen voor de Provinciale Staten. Met een stem op de Socialistische Partij (SP) kies je voor verandering. De SP wil de tweedeling stoppen en mensen meer bestaanszekerheid bieden. 15 maart kiezen we voor de provincie, maar ook voor de landelijke politiek. De mensen van de Provinciale Staten waarop wordt gestemd, kiezen op hun beurt de leden van de Eerste Kamer. Deze verkiezingen gaan over de politiek in de provincie, maar bepalen indirect ook de toekomst van het Haagse beleid. Laat deze stem dubbel tellen. Stem tegen het Haags afbraakbeleid en stem voor heel Groningen. Stem SP

1. RESPECT VOOR GRONINGEN

RECHT OP EEN GOEDE TOEKOMST

Groningen is door achtereenvolgende kabinetten, de NAM, Shell en Exxonmobil gebruikt als wingewest. Er werd en wordt veel genomen, en behalve onzekerheid, schade en onveiligheid krijgen we er zeer weinig voor terug. Het kabinet stelt te stoppen met gaswinning. Dat is tot op de dag van vandaag nog niet gebeurd en niet wettelijk vastgelegd. De daden van dit kabinet laten een patroon zien van het systematisch in de steek laten van Groningers.

Er is geen plaats meer voor de belangen van Shell en Exxonmobil of die van de staat. Al jaren strijden vele Groningers voor een veilig thuis. Honderden miljarden euro's zijn onder de Groningse grond door de NAM (alias Shell en Exxon) weggepompt. Ook de staat verdiende decennialang miljarden euro's aan de gaswinning. Terwijl Groningers vaak al jaren wachten op versterking en schadeherstel, worden de regelingen keer op keer veranderd en stapelen de vertragingen op.

Steeds vaker geven mensen aan niet het gevoel te hebben dat deze overheid aan hun kant staat, maar dat deze overheid haar eigen beleid voert, zonder echt oog te hebben voor de noden van mensen. Groningen heeft recht op een goede toekomst. De afgelopen jaren hebben ons één ding geleerd: alle beloften van politici ten spijt, waar je recht op hebt komt je niet automatisch toe. We zullen daarvoor blijven knokken. Alleen dan kunnen we dat waar Groningen recht op heeft afdwingen.

GEEN HAAGSE BEMOEIENIS VOOR GRONINGEN

De verhoren van de Parlementaire Enquête bevestigen wat wij Groningers al lang wisten; geld ging telkens boven mensen. Het is dan ook niet vreemd dat van herstel van vertrouwen tot nu toe weinig terecht is gekomen. Willen we dat vertrouwen wel herstellen, dan moet er systematisch en onvoorwaardelijk voor de belangen van de inwoners van Groningen worden gekozen en moet het kabinet Groningers gaan vertrouwen.

De gaswinning in het Groningenveld moet dan ook per 1 oktober 2023 stoppen. Dat moet wettelijk vastgelegd worden. Ook andere mijnbouw, waaronder met name zoutwinning, leidt in Groningen tot complexe schade. Vooral bij gestapelde mijnbouw, worden inwoners van het kastje naar de muur gestuurd. Dit moet stoppen: er moet één loket komen, waar mensen snel en ruimhartig hun schade vergoed krijgen. Achter de schermen moet de staat die schade maar verhalen op de betrokken partijen.

Omdat ook zoutwinning tot grote problemen leidt, moet ook de zoutwinning stoppen. Huidige putten worden zo snel mogelijk gesloten en nieuwe putten staan we niet toe.

Alle belangrijke inbreng die door bewoners aan de orde zijn gebracht tijdens de SP Buitenparlementaire Enquête en de actie Respect voor Groningen hebben we dan ook opgenomen in dit verkiezingsprogramma. Groningers weten namelijk zelf prima hoe ze hun toekomst willen vormgeven. Dat kan het beste in wijken en dorpen. De versterking van huizen en gebouwen moet dan ook op een manier gebeuren dat mensen maximaal zelf zeggenschap hebben zonder dat hierbij verdeeldheid ontstaat. Den Haag moet hiervoor voorwaarden scheppen, maar zich er niet mee bemoeien. Dat betekent dat geld geen rol speelt en er meer dan voldoende middelen beschikbaar worden gesteld in een miljardenfonds. Wanneer het nodig is wordt dit fonds weer aangevuld. Wij willen een wederopbouw die Groningers zelf ter hand nemen zonder Haagse bemoeienis. Een wederopbouw waarmee Groningen kan bouwen aan een nieuwe toekomst. Dat is geen gunst, maar een recht dat heel Groningen toekomt.

[RESPECTVOORGRONINGEN.NL](https://www.respectvoorgroningen.nl)

ONZE VOORSTELLEN:

PUTTEN DICHT

1. De gasputten sluiten op zijn laatst 1 oktober 2023, zodat ook in de toekomst niet meer naar Gronings Gas geboord kan worden. Dit wordt wettelijk vastgelegd. Nadat de gaskraan dicht is blijven rechtvaardige schadeafhandeling en versterking een prioriteit en dienen hiervoor voldoende middelen beschikbaar te zijn.
2. Problemen ontstaan door gaswinning, worden niet verplaatst naar bewoners die in de buurt van gasopslag of kleine gasvelden wonen.
3. Na het afsluiten van de putten zijn de aardbevingen nog niet over. Een jarenlang intensief monitorings- en toezichtstelsel is vereist.

IEDEREEN VEILIG WONEN

4. Groningers wonen even veilig als alle andere Nederlanders onder dezelfde veiligheidsnorm.
5. Ieder huis in het gehele aardbevingsgebied wordt geïnspecteerd en versterkt wanneer dat nodig is. Er wordt geen theoretisch computermodel gebruikt, maar samen met de bewoner wordt er gekeken wat er nodig is voor een veilig thuis.
6. Er komt zo snel mogelijk duidelijkheid over welke woningen versterkt moeten worden en wanneer dat gaat gebeuren. Bewoners weten ten alle tijde waar ze aan toe zijn, ook als er sprake van uitstel is.
7. Mensen hebben een beter huis na de versterking dan daarvoor. Er zijn voldoende middelen om te investeren in een energiezuinig en duurzaam huis en in woningverbetering in het algemeen. Dat is goed voor mensen die er wonen en draagt bij aan een bredere ontwikkeling van onze provincie.
8. Dorpsgemeenschappen worden door de huidige gang van zaken tegen elkaar uitgespeeld. Dat moet stoppen. Geld mag geen reden zijn om ongelijkheid in de versterkingsaanpak toe te staan. Inwoners van gelijkwaardige huizen krijgen een gelijkwaardig aanbod voor de versterking van hun huis. Dit geldt ook voor de vergoeding van schade.
9. Dat wat je hebt krijg je terug. Bewoners in een versterkingstraject horen niet voor kosten op te draaien of minder terug te krijgen. De rekening wordt neergelegd daar waar het hoort.
10. De meest complexe zaken staan nu vaak achteraan. Geef prioriteit aan de complexe zaken van monumenteigenaren, ondernemers, boeren en huishoudens met bijvoorbeeld meervoudige schades en funderingsschades. Vergoed alle schades, ook gevolgschades, en belast schade-loosstellingen niet.
11. Als mensen willen verhuizen krijgen ze een fatsoenlijk budget om een vergelijkbaar huis terug te kopen.
12. Voor het Agro-programma (een toekomstgericht programma voor alle boerenbedrijven in het aardbevingsgebied) moeten voldoende middelen beschikbaar zijn zodat dit project doorgang kan krijgen. De provincie draagt er zorg voor dat deze middelen door de minister ter beschikking worden gesteld.

BEGELEIDING EN STEUN

13. De aardbevingsproblematiek leidt tot psychische schade, bij volwassenen, jongeren en kinderen. Er komt meer professionele ondersteuning.
14. Dorpen en wijken krijgen de gelegenheid, door middel van gratis praktische steun, om samen plannen te maken en zo meer grip op hun leven en toekomst te krijgen. Het versterken van een huis is een zwaar en ingrijpend proces. Daarom moet er op individueel niveau zoveel mogelijk keuzevrijheid zijn, voor zowel huurders als huiseigenaren. Goede begeleiding is noodzakelijk, zowel praktisch als psychologisch.

DUIDELIJKHEID EN TOEKOMSTPERSPECTIEF

15. De huidige aanpak is gebaseerd op gestold wantrouwen. Er worden miljoenen verkwist om euro's te besparen op de uitvoering. Stop de verdienmodellen, stop de juridificering. Zorg dat er één loket komt voor gedupeerden. Communiceer transparant en geef mensen de regie over hun leven terug.

16. Dit loket komt onder democratisch bestuur te staan van inwoners uit het aardbevingsgebied. Zo voorkomen wij dat het loket alsnog wordt aangestuurd door de multinationals.
17. De kosten van herstel en schade worden ruimhartig en vlot vergoed. Het loket regelt de financiering, Groningers worden niet lastiggevallen met een NAM die niet wil betalen.
18. Na jaren strijd werd wettelijk vastgelegd dat gedupeerden niet langer zelf hoefden te bewijzen dat ze mijnbouwschade hadden. Inmiddels wordt dit bewijsvermoeden weer steeds verder uitgehouden. Hanteer het correct, ook voor andere mijnbouw, en stop de trillingstool.
19. Er komt een uitbreiding van het wettelijk bewijsvermoeden voor de gasopslag Grijskerk.
20. De provincie is er voor haar inwoners en is er niet om het Den Haag naar de zin te maken. Brieven vanuit het college op bestelling van het Rijk zijn reden voor ontslag van het college.
21. Gedupeerden lopen stuk op een machtige overheid als ze hun recht willen halen. We organiseren tegenmacht voor bewoners o.a. door middel van gratis juridische ondersteuning.
22. De provincie investeert de komende decennia in toekomstperspectief. Na meer dan vijftig jaar te hebben bijgedragen aan de welvaart van heel Nederland, heeft Groningen nu recht op voldoende geld om een nieuwe toekomst vorm te geven.
23. Naast de volledige betaling van schade en versterking en aanvullend op het inmiddels gestarte Nationaal Programma Groningen willen we nog enkele miljarden. Groningers beslissen zelf hoe dat geld besteed wordt. We vinden het niet nodig hiervoor nieuwe instituties in het leven te roepen. Als democratisch orgaan kan de provincie hierin een belangrijke rol spelen.

ZOUTWINNING EN OVERIGE MIJNBOW

24. Er komt een afbouwplan om zo snel mogelijk te stoppen met zoutwinning.
25. De provincie verzet zich tegen het afgeven van vergunningen door het Rijk, voor het boren van nieuwe zoutputten.
26. Er moet een plan komen hoe de huidige putten/cavernes veilig afgesloten worden.
27. Er zijn grote zorgen onder inwoners over de liters weggelekte dieselolie. Deze olie moet worden teruggewonnen zodat hetgeen (of nog meer) schade aan de leefomgeving van mens en natuur veroorzaakt.
28. Er komt één schadeloket, ook in gebieden waar gestapelde mijnbouw plaatsvindt. Een loket dat snel en ruimhartig de schade van inwoners vergoed. Het loket regelt zelf de financiële afhandeling met de partij(en) die de schade heeft/hebben veroorzaakt. Nu en in de toekomst.
29. Het omgekeerd bewijsvermoeden wordt ook toegepast op locaties waar mijnbouwactiviteiten plaatsvinden buiten de gestelde contouren van het Groningenveld.
30. Gaswinning uit de kleine velden wordt zo snel mogelijk gestaakt. Fracking wordt niet toegestaan.
31. De combinatie van mijnbouwactiviteiten en een stijgende zeespiegel zijn een bedreiging voor een uniek gebied als Werelderfgoed Waddenzee. Mijnbouwactiviteiten worden hier onmiddellijk gestopt.
32. Geothermie kan dienen als een duurzaam alternatief voor de gaswinning, maar het brengt ook risico's met zich mee in een aardbevingsgebied en behoort daar dus niet te gebeuren. Laat de grond onder onze voeten eerst maar eens tot rust komen.
33. De provincie verzet zich tegen de opslag van CO₂, waterstof en radioactief afval in de ondergrond, bijvoorbeeld in gasvelden of zoutcavernes. Ook injectie van afvalwater is taboe.
34. Het overlaadstation in Roodeschool wordt zo snel mogelijk verplaatst.

De gaswinning in het Groningenveld moet per 1 oktober 2023 stoppen. Dat moet wettelijk vastgelegd worden. Ook andere mijnbouw, waaronder met name zoutwinning, leidt in Groningen tot complexe schade en drijft mensen tot wanhoop. De daden van dit kabinet laten een patroon zien van systematisch in de steek laten van Groningen en tonen geen respect! Stem daarom voor SP en tegen het Haags afbraakbeleid.

2. SOCIALE VOORUITGANG VOOR GRONINGEN

TERUG IN PUBLIEKE HANDEN

De leefbaarheid staat onder druk als bewoners niets meer te zeggen hebben over hun wijk of dorp. Door het Haagse afbraakbeleid, treedt er een verschraling van het Ommeland op. Maar ook in verschillende kwetsbare wijken in de stad en in de grote kernen staat de leefbaarheid al langere tijd onder druk. Geld vanuit Den Haag voor essentiële voorzieningen komt maar minimaal richting Groningen. Groningse kinderen en jongeren zijn het minst positief over hun toekomst.

Het Nationaal Programma Groningen heeft in de afgelopen jaren het toegekende miljard op een verkeerde manier uitgegeven en verdeeld. Zonder duidelijke doelen en zonder een bredere visie, is het geld voor het grootste deel uitgegeven aan prestigeprojecten en aan "reguliere" uitgaven van gemeenten. Het geld, dat bedoeld was voor een "plus", is zo gebruikt om gaten in de begroting te dichten en voor grote projecten, zoals waterstof, zelfrijdend vervoer en een "klimaatadaptatieweek". Stuk voor stuk projecten waar inwoners van Groningen niets, of maar heel beperkt, iets aan hebben. De volgorde is ook niet juist. Er had pas gestart mogen worden met het Nationaal Programma Groningen als de problemen rondom de gaswinning daadwerkelijk opgelost waren en inwoners een echte blik op de toekomst kunnen hebben.

De afgelopen 40 jaar zijn heel veel voorzieningen aan de markt verpatst onder het geloof dat concurrentie goed was voor alles en iedereen. Ondertussen worden mensen zoals schoonmakers, zorgmedewerkers en buschauffeurs werkend arm onder steeds slechtere werkomstandigheden terwijl hun bazen en aandeelhouders slapend rijk worden. Omdat onze energievoorziening is geprivatiseerd, hebben we er nu niets meer over te zeggen. Commerciële energiebedrijven verhogen onze energierekeningen en worden lachend rijk, terwijl wij in de kou zitten. Door privatisering van de woningcorporaties wonen huurders in niet duurzame ongezonde schimmelwoningen.

Als winst maken het doel wordt in plaats van het aanbieden van een publieke dienst geven we ons belastinggeld aan de verkeerde mensen. Publieke diensten horen in publieke handen en publiek geld moet besteed worden aan winst voor iedereen. Wij willen dat de provincie stopt met dit neoliberale beleid. Wij willen breken met deze oude politiek van marktwerking en een provincie die wél verantwoordelijkheid neemt voor mensen.

MEER ZEGGENSCHAP VOOR GRONINGEN

We moeten meer zeggenschap hebben over die voorzieningen die grote impact hebben op ons leven. De energierekening moet omlaag en onze energie moet schoner. Energie is een basisvoorziening. Iedereen heeft energie nodig en wil dat het liefst zo goedkoop en schoon mogelijk. De klimaatcrisis vereist dat we nu maatregelen nemen om de opwarming van de aarde te stoppen. We hebben geen tijd te verliezen. Provincies hebben de mogelijkheid om diensten weer publiek te maken. Dan gaan wij er weer over, en dan kunnen we weer de regie pakken en ons inzetten voor mens, natuur en klimaat. Met een eigen ov-bedrijf kunnen we een goed en bereikbaar openbaar vervoer realiseren met fatsoenlijke werkomstandigheden voor medewerkers. Met een provinciaal energiebedrijf kunnen we de energierekening verlagen en zeggenschap hebben over het investeren in schone energie. Met een provinciaal bouwbedrijf kunnen we de regie pakken over onze volkshuisvesting en zorgen dat alle huizen geïsoleerd worden. Met een leefbaarheidsfonds kunnen we investeren in de mensen en hun leefomgeving. Daarnaast kunnen we voorwaarden stellen aan diensten die de provincie afneemt. Daar waar de markt duidelijk faalt moeten we niet aan de kant blijven kijken naar de afgrond maar de regie pakken en de boel verbeteren. Zo zorgen we voor sociale vooruitgang en een leefbare toekomst voor nu en voor de generatie na ons.

ONZE VOORSTELLEN:

LEEFBAARHEID EN WELBEVINDEN

1. Publiek geld gaat niet naar prestigeprojecten van multinationals maar naar projecten om essentiële belangrijke vraagstukken in de samenleving op te lossen zoals armoedebestrijding en leefbaarheid.
2. De provincie investeert fors in leefbaarheid voor inwoners. Dit zorgt voor bestaanszekerheid en houdt de provincie en haar inwoners levendig en vitaal.
3. Het is mogelijk om overal buiten te sporten. De provincie zorgt voor voldoende open sportveldjes en voldoende veilige, toegankelijke fiets- en wandelpaden.
4. De provincie stelt uitsluitend geld beschikbaar voor initiatieven van lokale sportverenigingen die gericht zijn op breedtesport. Commerciële topsportevenementen steunt de provincie niet.
5. De provincie ondersteunt gemeenten bij het in stand houden of opnieuw opstarten van schoolzwemmen.
6. Dat wat nodig is in een dorp of wijk wordt niet alleen door gemeenten, maatschappelijke organisaties, Nationaal Programma Groningen en bedrijven bepaald maar vooral door de mensen die in de kernen wonen.
7. Vele Groningers hebben ideeën hoe zij de leefbaarheid kunnen verbeteren, in veel gevallen brengen zij die ideeën meteen in de praktijk. De provincie ondersteunt dit soort initiatieven met raad en daad, maar ook financieel.
8. Er is sprake van steeds meer ondermijnende criminaliteit in de provincie. Hier moet een goed plan voor komen. De provincie moet bij het Rijk bepleiten dat er meer politie inzet nodig is door de uitgestrektheid van onze provincie. Meer controle en handhaving waardoor criminaliteit niet loont.
9. Snel internet is een basisvoorziening die in publieke handen hoort. Wij willen de internet infrastructuur in publieke handen nemen.
10. Overal in de provincie moet basiszorg (huisarts, eerste hulp, ambulances, thuiszorg, verloskunde, fysiotherapie, GGZ) in de nabije omgeving beschikbaar zijn.
11. Preventie heeft prioriteit, dit is in de buurt beschikbaar en toegankelijk.
12. Er wordt niet bezuinigd op ambulanceposten.
13. Bestaande streekziekenhuizen houden we in stand. Daarnaast zetten we in op meer ondersteunende punten waar 1,5 lijns zorg wordt aangeboden. (geen operaties, wel polikliniek)
14. Streekziekenhuizen houden we betaalbaar door artsen in loondienst te nemen.
15. We organiseren jaarlijks een "Week van de leefbaarheid" om ideeën te verzamelen van inwoners en zetten deze ideeën om in concrete plannen en financiële middelen.
16. De afgelopen jaren zijn er veel voorzieningen in dorpen verdwenen, zoals supermarkten, jeugdhonken, dorpshuizen, zwembaden, sporthallen etc. Voor de leefbaarheid van het ommeland is het van groot belang dat de provincie gemeenten ondersteunt bij het in stand houden van deze voorzieningen.

BESTAANSZEKERHEID: WERK EN INKOMEN

17. Een leefbaar inkomen en baan zekerheid is noodzakelijk om vele werkende armen uit de armoede te halen. Mensen die langdurig werken voor de provincie via aanbestedingen, denk hierbij aan onder andere de schoonmaak en catering, moeten in vaste dienst van de provincie komen met goede arbeidsvoorwaarden.
18. We investeren veel meer in echte armoedebestrijding. We zorgen voor meer rust, zekerheid en meer geld in de beurs. Daardoor worden voedselbanken en kledingbanken overbodig en schaffen we deze af. De provincie ondersteunt actief gemeenten in het aanpakken van armoede.
19. Het provinciale werkgelegenheidsprogramma is niet alleen gericht op het vullen van vacatures in de zorg en de techniek maar ook op het bieden van een veilige werkplek met fatsoenlijk loon voor mensen die al langer aan de kant staan.
20. Mensen die in vervuilende industrie werken ondersteunen we naar nieuwe groene banen als hun werk vervalst.
21. Huidige industrieterreinen worden eerst verduurzaamd, voordat er nieuwe industrieterreinen worden ontwikkeld.

22. De provincie zet zich in om bestaande rijksdiensten, instellingen en (hoofd)kantoren te behouden en voor de vestiging van nieuwe.
23. We stimuleren het MKB als de banenmotor van de provincie. Dat doen we ook omdat deze bedrijven midden in de samenleving staan en belangrijk zijn voor de leefbaarheid.
24. De provincie ondersteunt (middels samenwerking en/of investeringen) alleen bedrijven die werknemers eerlijk belonen, een goede verhouding hebben tussen de hoogste en laagste salarissen, geen exorbitante salarissen of bonussen kennen, niet discrimineren, duurzame bronnen gebruiken, mensen met een beperking in dienst hebben of nemen en zich aan de in Nederland geldende arbeidsvoorwaarden en cao's houden. Daarnaast draagt de provincie zorg voor kwetsbare mensen binnen de zorg. Zorgcowboys staat de provincie niet toe.
25. De provincie zet zich in voor het behoud van een goed onderwijsaanbod en voldoende stageplekken, met name in het MBO.

GOED EN BETAALBAAR WONEN

26. De provincie zet in op een fonds voor de verbetering van woningen. Er is veel energiearmoede in onze provincie. Door dit fonds wordt huiseigenaren, die zelf de middelen niet hebben, de mogelijkheid geboden hun huis te verbeteren zodat de energierekening omlaag kan. Dit wordt een revolverend fonds, zodat er steeds voldoende geld is om andere huiseigenaren ook te ondersteunen.
27. De provincie loopt voorop met de bouw van betaalbare en duurzame huizen. Dit kan ook door zelf te bouwen met een eigen coöperatie.
28. De voorraad sociale woningen neemt toe met tenminste 40%. En elke gesloopte betaalbare woning wordt vervangen door een betaalbare woning.
29. Bij een bouwproject worden huurhuizen en betaalbare woningen als eerste gerealiseerd.
30. Knelpunten bij het afgeven van vergunningen worden aangepakt om zo sneller te kunnen bouwen.
31. Gemeenten die woningbouwafspraken niet nakomen krijgen geen subsidies meer.
32. Bij woningbouw dient klimaatrechtvaardigheid een centrale rol te spelen. Alle huizen dienen duurzaam gebouwd te worden, met duurzame grondstoffen en met een lage energierekening zonder dat dit ten koste gaat van betaalbaarheid voor lage- en middeninkomens.
33. De provincie hanteert een actief spreidingsbeleid bij de toewijzing van sociale woningen om een concentratie van kwetsbare personen te voorkomen.
34. Nieuwe (duurzame) woonconcepten kunnen een impuls zijn voor onze provincie en nieuwe bewoners aantrekken. De provincie biedt dergelijke initiatieven de ruimte.
35. In onze provincie moeten er genoeg mogelijkheden zijn om oud te worden in je eigen buurt door o.a. zorgbuurthuizen en levensbestendige woningen.
36. In dorpen en wijken moeten er voldoende mogelijkheden zijn voor jongeren/jong volwassenen om zelfstandig te wonen (voldoende huurwoningen, starterswoningen, studentenhuisvesting)

De afgelopen 40 jaar zijn heel veel voorzieningen aan de markt verpatst onder het geloof dat concurrentie goed was voor alles en iedereen. We moeten meer zeggenschap hebben over die voorzieningen die grote impact hebben op ons leven.

Met een eigen ov-bedrijf kunnen we een goed en bereikbaar openbaar vervoer realiseren met fatsoenlijke werkomstandigheden voor medewerkers. Met een provinciaal energiebedrijf kunnen we de energierekening verlagen en zeggenschap hebben over het investeren in schone energie. Daar waar de markt duidelijk faalt moeten we niet aan de kant blijven kijken naar de afgrond maar de regie pakken en de boel verbeteren. Zo zorgen we voor sociale vooruitgang en een leefbare toekomst.

3. KLIMAATRECHTVAARDIGE OPLOSSINGEN VOOR GRONINGEN

DE KLIMAATCRISIS IS EEN KLASSENSTRIJD

Doordat we steeds meer broeikasgassen uitstoten warmt de aarde op en hebben we steeds vaker met extreem weer te maken. Er ontstaan bosbranden, hittegolven, overstromingen en orkanen. Oogsten worden verwoest, of leveren minder op door droogte. Gebieden worden onleefbaar voor mensen, dieren en planten. Steeds meer mensen slaan op de vlucht en migreren naar landen waar zij nog wel een leefbare toekomst zien. Deze klimaatcrisis is ontstaan doordat wij op grote schaal fossiele brandstoffen winnen en verbranden en meer van de aarde vragen dan zij beschikbaar heeft.

Niets voor niets is er jaren geleden in Parijs afgesproken dat we de uitstoot gaan verminderen. Maar wereldwijd falen we hierin. Wetenschappers en klimaatactivisten schreeuwen dit al jaren. Jongeren organiseren zich in klimaatprotesten omdat zij hun toekomst zien verwoesten en zien dat het huidige beleid faalt.

Het is nog niet te laat. Want er zijn technieken om de uitstoot te verminderen. Maar dan moeten we wel ons klimaatbeleid anders vormgeven. Ook deze overheid faalt om snel over te stappen op duurzame energie en de gevaarlijke klimaatverandering te stoppen. Beleid wat wordt ontwikkeld in Nederland vermindert de uitstoot te weinig. Tegelijkertijd vergroot het de kloof tussen rijk en arm. De uitstoot van de rijkste 1% van Nederland is 10x zo groot als de uitstoot van de mensen met de laagste inkomens. De rijken dragen daarentegen minder bij aan het verlagen van de uitstoot. Superrijken en vervuilende industrie wordt de hand boven het hoofd gehouden. Mensen met weinig geld kunnen niet verduurzamen en hebben torenhoge energierekeningen. De macht van de lobby van grote vervuilers zoals Shell is sterk, zij gaan er met energiesubsidies vandoor. Projectontwikkelaars verdienen geld aan wind- of zonneparken en laten de bewoners met de lasten achter. Geld van de overheid gaat naar bedrijven die zeggen 'iets groens' te doen zonder dat zij plannen eist van die bedrijven om hun uitstoot in lijn met het klimaatakkoord te verminderen.

Als wij de klimaatcrisis willen bestrijden zullen wij een klassenstrijd moeten voeren, die ervoor zorgt dat de macht van de rijken wordt doorbroken en die ervoor zorgt dat iedereen een eerlijke bijdrage gaat leveren.

KLIMAATRECHTVAARDIGHEID VOOR GRONINGEN

Wij zijn het aan onze jongeren verplicht om ze een leefbare aarde na te laten. Klimaatgeld moet naar het helpen van huishoudens die verduurzaming niet kunnen betalen, en niet naar grote vervuilers. Plannen moeten bijdragen aan het echt verminderen van de uitstoot. Bij onze plannen laten we mensen niet achter in onmacht maar bieden we ze perspectief en zeggenschap. Onze provinciale plannen zijn het socialistische antwoord op falend en onrechtvaardig klimaatbeleid. Met onze plannen bestrijden we de klimaatcrisis en zorgen we ervoor dat iedereen kan meepraten en meeprofiten. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat een strijd tegen de macht van de grote vervuilers een strijd is die we niet alleen met plannen winnen. Ook buiten het parlement zullen we ons blijven inzetten voor een eerlijk en effectief klimaatbeleid.

ONZE VOORSTELLEN:

BETROUWBARE, SCHONE EN BETAALBARE ENERGIE VOOR IEDEREEN

1. We maken de energievoorziening (opwekking en opslag) publiek. Daarbij sluiten we waar mogelijk aan bij het gemeentelijk energiebedrijf van de stad Groningen. Kleine lokale coöperatieve energie-initiatieven kunnen aansluiten. Met een collectieve inkoop van energie en de opbrengsten van de energieopwekking via de overheid kunnen we de mensen met een laag inkomen tegemoetkomen in de kosten en kunnen we de energierekening voor scholen, buurt-huizen en sportlocaties betaalbaar houden.

2. We zetten vol in op de overgang van fossiel naar duurzaam. De RWE-kolencentrale sluit zo snel mogelijk, we gaan geen schaliegas winnen, we boren niet meer naar gas in het Waddengebied en er komt geen nieuwe kerncentrale.
3. We investeren alleen in duurzame energie via duurzame bedrijven of via een eigen energiebedrijf. Daarbij kijken we naar alle mogelijke bestaande en toekomstige nieuwe duurzame energie, dus ook groene waterstof.
4. We steunen alleen duurzame, fossielvrije en klimaatrechtvaardige projecten en organisaties. De relatie met fossiele bedrijven zoals Shell beëindigen we. Constructies waarbij energieprojectontwikkelaars bv. ziekenhuizen gijzelen staan we niet toe.
5. De provincie gaat samen met de gemeenten en de woningcorporaties alle huizen isoleren en op elk geschikt dak zonnepanelen plaatsen. Daar waar nodig versterken we de daken. Als eigenaren van daken niet kunnen investeren financiert de provincie voor. Zo drukken we de energierekening en gaan we zuinig om met onze beperkte ruimte en prachtige landschap. De woningen van mensen met een laag inkomen krijgen voorrang. Zolang oude woningen niet verduurzaamd zijn mag de huur van deze woningen niet omhoog.
6. We waarborgen inspraak en zeggenschap bij nieuwe energieprojecten in de provinciale regels en wetten over de ruimtelijke ordening. Niet projectontwikkelaars bepalen de locatie en de voorwaarden maar de omwonenden.
7. We willen het mogelijk maken dat particulieren kleine windmolens op of bij hun huis kunnen plaatsen en dat alle boeren bij hun boerderij de kleine Groningse windmolens kunnen plaatsen.
8. Op dit moment kan ons elektriciteitsnetwerk alle opgewekte energie door zonnepanelen en windmolens niet goed aan. We investeren daarom in collectieve oplossingen voor opslag van energie, zoals lokale buurt-batterijen. Dit zijn batterijen die op een duurzame manier de energie opslaan zodat elk bedrijf en elk huis in Groningen aangesloten kan worden op schone, duurzame energie en uitschakeling van zonnepanelen wegens net-overbelasting niet meer nodig is. Zo kunnen we eindelijk van het gas af.
9. Het gebruik van restwarmte mag het gebruik van fossiele energie niet nodeloos verlengen en de prijs van restwarmte wordt losgekoppeld van de gasprijs.
10. De provinciale omgevingsvisie geeft expliciet aandacht aan klimaatadaptatie en waarborgt dat hier voldoende ruimte voor is.
11. Energietransitie kan niet zonder dat grote vervuilers op grote schaal energie gaan besparen. De provincie compenseert bedrijven niet voor hoge energielasten, maar helpt de bedrijven met plannen voor energiebesparing.
12. Het opstellen van een goed klimaatplan wordt verplicht voor bedrijven die van de provincie financiële steun ontvangen. Een goed klimaatplan draagt substantieel bij aan het halen van de klimaatdoelen van Parijs.
13. Bij het verlenen van vergunningen aan nieuwe bedrijven moet scherp gekeken worden naar de klimaatimpact en het energieverbruik. Voor energie slurpende datacentra is geen plaats in onze provincie.

OPENBAAR VERVOER GROEN EN TOEGANKELIJK

14. Publieke diensten horen in publieke handen, er komt een provinciaal vervoersbedrijf en we schaffen de marktwerking in het openbaar vervoer (ov) af. Daarmee garanderen we dat publiek geld gaat naar goede arbeidsvoorwaarden, betaalbaar, duurzaam en bereikbaar ov en niet beland in de zakken van aandeelhouders. Dit doen we bij voorkeur met Friesland en Drenthe samen.
15. Buschauffeurs weten als geen ander hoe goed ov georganiseerd kan worden. Er wordt meer geluisterd naar buschauffeurs en overig ov-personeel.
16. Openbaar vervoer blijft betaalbaar voor al onze inwoners en we werken toe naar gratis ov. Eerst voor ouderen, jongeren en mensen met een beperking. De maximummaandprijs mag in eerste instantie niet hoger zijn dan 50 euro per maand voor een all in ov-bewijs voor onze provincie.
17. Alle woonkernen, scholen en zorginstellingen moeten met het openbaar vervoer bereikbaar zijn en hebben standaard een ov-halte voor de deur. Op locaties waar dit ruimtelijk niet past wordt de afstand maximaal 200 meter.
18. Er komen normen voor de maximale afstand (500 meter) van elk huis naar de dichtstbijzijnde ov-opstapplaats.

19. De tarieven op de aanvullende HUB-taxi's moeten gelijk zijn aan de tarieven van het overig openbaar vervoer.
20. Het is onacceptabel dat bij het ov wordt teruggevallen op het inzetten van vrijwilligers. Het verzorgen van dit soort ritten geldt als regulier en betaald werk.
21. Er wordt werk gemaakt van verdere verduurzaming van het openbaar vervoer.
22. Zolang het Openbaar Vervoer niet op orde is in onze provincie, worden de opcenten niet verder verhoogd.
23. Onderzoek naar andere mogelijkheden om spoorverbindingen energiezuiniger en schoner te maken wordt gecontinueerd en uitgebreid.
24. Spoorlijnen moeten beter op elkaar aansluiten. Veendam wordt doorgetrokken naar Stadskanaal en naar Emmen. De Lelylijn zorgt voor een goede verbinding met de randstad. Bremen en Hamburg wordt makkelijk bereikbaar met het ov.
25. We sluiten geen treinstations.
26. Werknemers en reizigers moeten zich veilig voelen. De sociale veiligheid in het ov en op de haltes en stations dient te worden verbeterd, bijvoorbeeld door verlichte haltes en voldoende personeel.

OVERIGE VORMEN VAN VERVOER

27. We stoppen met publieke investeringen in vliegveld Eelde. Wanneer vliegveld Eelde zichzelf niet in stand kan houden, dient het te worden gesloten.
28. Het is van belang dat het provinciale wegennet goed onderhouden wordt.
29. De gehele provincie is goed bereikbaar via een uitgebreid fietspadennetwerk.
30. Bij nieuwbouw en onderhoud van wegen, vaarwegen en gemalen wordt altijd eerst onderzocht wat de gevolgen zijn voor het dierenwelzijn in de omgeving. Hierbij, evenals bij verjagen, wordt altijd gezocht naar diervriendelijke en innovatieve oplossingen om nadelige gevolgen voor dieren te voorkomen.
31. We kunnen de aanleg van de Ring Zuid niet meer stoppen. De provincie dient wel zorg te dragen dat dit project niet nog meer kosten met zich meebrengt. De aanbeveling vanuit het Rapport Remkes dienen opgevolgd te worden. De provincie blijft zich hard maken richting het Rijk voor een extra bijdrage om de meerkosten te compenseren.
32. Als de zuidelijke ringweg klaar is, dient de westelijke ringweg aangepakt te worden. Dit om de toegankelijkheid tussen de Westelijke wijken en de rest van de stad te verbeteren.
33. Verdere verdubbeling van de N33 van Zuidbroek naar de Eemshaven is gewenst.
34. Het fietspadennetwerk moet nog verder worden uitgebreid en verbeterd.
35. Aanleg van te brede betonfietspaden die barrière vormen voor dieren moet worden vermeden.
36. Naast een goed openbaar vervoer maakt de provincie een plan voor provinciale duurzame deelauto's in combinatie met oplaadpunten voor deze deelauto's en particuliere elektrische auto's.

Wij zijn het aan onze jongeren verplicht om ze een leefbare aarde na te laten.

Onze provinciale plannen zijn het socialistische antwoord op falend en onrechtvaardig klimaatbeleid. Met onze plannen bestrijden we de klimaatcrisis en zorgen we ervoor dat iedereen kan meepraten en meeprofiten. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat een strijd tegen de macht van de grote vervuilers een strijd is die we niet alleen met plannen winnen. Ook buiten het parlement zullen we ons blijven inzetten voor een eerlijk en effectief klimaatbeleid met rechtvaardige oplossingen.

4. ECOLOGISCHE VOORUITGANG VOOR GRONINGEN

MEER BOEREN VOOR GRONINGEN

Het systeem van winst voor grote bedrijven ten koste van mens, biodiversiteit en klimaat vinden we ook terug in onze landbouw en natuur. Landbouw, natuur en veeteelt zijn in een ecologische crisis en stikstof crisis beland door intensivering, monocultuur, laag grondwaterpeil en schaalvergroting. De banken, de supermarkten, de kunstmestbedrijven, en de grote voederbedrijven hebben hier bewust op gestuurd met steun van het rijk. Zo hebben deze agro-reuzen geprofiteerd ten koste van de boeren, de natuur, het milieu en het dierenwelzijn. Daarom wil de SP dat ook de banken meebetalen aan het oplossen van de stikstof crisis. Die banken hebben de afgelopen decennia goed verdiend aan de boeren.

Onze biodiversiteit en bodemkwaliteit hollen achteruit met minder gewassen opbrengst tot gevolg. De bodemdaling door grondwaterverlaging zorgt voor extra emissie van broeikasgassen en veiligheidsproblemen van huizen en dijken. Dit systeem is onhoudbaar voor de toekomst van de boeren en voor de toekomst van onze natuur. Een gezonde productie die de bodemkwaliteit en de biodiversiteit overeind houdt en waar de boer een gezonde boterham kan verdienen is het enige antwoord op de landbouwcrisis. De SP is voor het terugdringen van de uitstoot van stikstof en het beschermen van onze natuur, maar wij zijn niet tegen boeren. Sterker: de SP wil méér boeren. Dat kan als de boer met een kleiner bedrijf ook een fatsoenlijk inkomen heeft.

EEN GEZONDE NATUUR

Investeren in een gezonde landbouw en een gezonde natuur is investeren in een toekomstbestendige gezonde leefomgeving voor ommeland en stad. Een frisse groene omgeving zorgt voor een beter welbevinden, betere wateropvang en voorkomt hittestress. Een gezonde bodem, waarin regenwormen, schimmels en insecten leven, zorgt voor een hogere productie en beschermt gewassen tegen ziekten en plagen. Gezond water houdt de natuur, de voedselproductie en de mens gezond. Gezonde lucht laat ons langer gezond leven. Maatregelen en investeringen in natuur en landbouw zullen altijd rechtvaardig moeten zijn.

ONZE VOORSTELLEN:

EEN GEZONDE LANDBOUW

1. Om de stikstofcrisis te bestrijden pleiten we voor regionaal maatwerk waarbij uitgangspunt is dat de grootste vervuilers het meest reduceren.
2. Het land dat vrijkomt wanneer boeren stoppen moet gebruikt worden voor boeren in de omgeving. Op die manier kunnen bestaande boeren extensiveren en natuurinclusief worden.
3. We helpen bij het opzetten van lokale productie en afzetketens voor duurzame producten om zo de macht van de voedselindustrie en supermarkten tegen te gaan en de boer een eerlijke prijs te laten krijgen voor een eerlijk product.
4. We steunen initiatieven en innovaties die natuur inclusief boeren bevorderen, die de bodem en de biodiversiteit herstellen, de uitstoot van broeikasgassen verminderen en het boeren op land met verhoogde grondwaterstand mogelijk maken. We zetten in op een verhoogde waterstand van tenminste 10 centimeter. De aanleg van voedselbossen steunen we.
5. Natuurinclusief boeren wordt een voorwaarde voor het pachten van provinciale grond. Grond wordt meerjarig te verpacht zodat boeren meer toekomstzekerheid hebben.
6. Bestaanszekerheid is ook voor boeren een recht. Natuurbeheer wordt fatsoenlijk betaald. Combinaties met zorgactiviteiten of recreatie activiteiten staan we toe bij kleine bedrijven.
7. In een wereld waar op grote schaal honger wordt geleden moet het telen van voedingsgewassen voor energieopwekking worden bestreden. Tegen het produceren van energie uit restproducten van voedselgewassen is geen bezwaar.
8. De aanleg van gentech (proef)velden staan we niet toe.
9. Met de bouw van een mestfabriek wordt de deur opengezet voor nog meer dieren en nog meer megastallen. Mestvergisters zijn allesbehalve duurzaam en zorgen voor veel overlast. Voor grote mestvergisters is er geen plaats in ons Groningen. Waar mogelijk worden bestaande, overlast gevende mestvergisters verplaatst, dan wel gesloten.

10. Plezierjacht wordt verboden. Overige jacht wordt zoveel mogelijk voorkomen door goed flora- en faunabeheer. De samenwerking tussen Rijkswaterstaat, politie, Staatsbosbeheer en valwild/ faunabeheer vrijwilligers moet verbeterd om aanrijdingen en ander leed met wild te verminderen.
11. De wolf draagt bij aan het soortenrijkdom van ons landschap. Niet persé door zijn aanwezigheid, maar vooral door de gevolgen van zijn aanwezigheid op het gedrag van andere dieren en het gehele ecosysteem. Wij zijn niet blind voor de gevolgen voor dierenhouders. Daarom ondersteunt de provincie met preventieve maatregelen waardoor de jacht zoveel mogelijk voorkomen kan worden. Het is de zaak de wolf mensenschuw te houden en de mens wolvenschuw.
12. Voor een betere democratische legitimiteit brengen we waterschappen onder bij de provincie. Dit zorgt voor betere afstemming van het waterbeheer met ruimtelijke ordening, landbouw, natuur en recreatie. Waterschappen blijven wel verantwoordelijk voor de uitvoering van de belangrijke taken, waar zij zeer kundig in zijn.

Zie voor ons uitgebreide visie op landbouw: sp.nl/rapport/2019/aarde-boer-en-consument-verdienen-beter

MEER NATUUR, EEN BETER MILIEU EN EEN FIJNERE LEEFOMGEVING

13. We maken haast met het aanleggen van het Natuurnetwerk Nederland. Waar mogelijk voegen we eerder geschrapte stukken natuur weer toe.
14. Natuurcompensatie wordt alleen toegepast, wanneer er geen ander mogelijkheid is. Handhaving op de uitvoering is van essentieel belang zodat natuurcompensatie echt plaatsvindt dan dat het een papieren werkelijkheid is.
15. Voor elke inwoner van Groninger wordt er een boom geplant. Houtkap wordt voorkomen.
16. In het basisonderwijs is het belangrijk dat kinderen veel buiten zijn; daarom komen er meer natuurspeeltuinen, hier kunnen ook interactieve buitenlessen gegeven worden. Daarnaast moet er in een straal van een aantal kilometer rondom de school een mogelijkheid zijn om met de kinderen het bos/de natuur in te gaan en stimuleren we het creëren van groene schoolpleinen.
17. Bij ruimtelijke plannen, is natuurinclusief ontwerpen de norm. De provincie ontwikkelt actief een aantal voorbeeldprojecten op dit gebied en zorgt dat gebiedsontwikkelaars natuurinclusief gaan denken en opereren.
18. We zetten in op 10% streekeigen 'groene' en 'blauwe' landschapselementen in het agrarisch cultuurlandschap zoals houtwallen, bomen, heggen, moerasjes, sloten, poelen, brede bloemrijke akkerranden en bermen.
19. Duisternis wordt de norm ten behoeve van de biodiversiteit, alleen functionele verlichting ten behoeve van onder andere de veiligheid mag worden toegestaan.
20. Er komt een deltaplan voor de aanpak van de slechte lucht-, water- en bodemkwaliteit en het verhogen van de biodiversiteit.
21. Bij het opstellen van emissiebeleid voor schadelijke stoffen krijgt leefbaarheid voorrang boven economische groei. Uitgangspunt bij alle bedrijven wordt de regel: "Uitstoot nul". Zo beschermen we mens, dier en natuur.
22. Nieuwe bedrijvigheid wordt alleen toegestaan als het geen negatieve gevolgen heeft voor de waterkwaliteit én de waterbeschikbaarheid.
23. Dat wat niet goed is voor de bodem en de biodiversiteit moeten we niet meer gebruiken. Het gebruik van glyfosaat en neonicotinoïden en andere bestrijdingsmiddelen die de biodiversiteit bedreigen wordt beëindigd bij zowel de land- en tuinbouw alsook bij sportvelden en recreatiegronden.
24. Vergunningsvoorschriften worden niet altijd goed nageleefd. Daarom versterken we de capaciteit van toezicht en handhaving in het milieubeleid. Bij overtreding van de milieuvergunning wordt direct gehandhaafd en gaan bedrijven betalen voor de controle en handhaving.

Het systeem van winst voor grote bedrijven ten koste van mens, biodiversiteit en klimaat vinden we ook terug in onze landbouw en natuur. Landbouw, natuur en veeteelt zijn in een ecologische crisis en stikstof crisis beland. De SP is voor het terugdringen van de uitstoot van stikstof en het beschermen van onze natuur, maar wij zijn niet tegen boeren. Sterker: de SP wil méér boeren. Dat kan als de boer met een kleiner bedrijf ook een fatsoenlijk inkomen heeft. Investeren in een gezonde landbouw en een gezonde natuur is investeren in een toekomstbestendige gezonde leefomgeving voor ommeland en stad

5. EEN VERBINDENDE SAMENLEVING VOOR GRONINGEN

KUNST EN CULTUUR TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN

Een verbindende samenleving is van groot belang. De provincie kan hierin een grote rol vervullen door zorg te dragen voor het organiseren van solidariteit en verbinding tussen inwoners. Kunst en cultuur zorgen niet alleen voor ontspanning, het brengt mensen samen, brengt nieuwe perspectieven, spiegelt en vergroot de creativiteit van mensen. Kunst en cultuur vormen onze beschaving, houdt onze democratische gemeenschap bindend en blijvend. Omdat verschillende vormen van kunst en cultuur voor ieder individu en de gemeenschap op een andere manier iets kan betekenen, vinden we het belangrijk dat hierin geïnvesteerd wordt. Vercommercialisering van kunst en cultuur is daarbij niet de oplossing. Het leidt tot verschraling en verplating van het aanbod. Wij vinden dat er in heel Groningen ruimte moet zijn voor kleinschalige, lokale en regionale initiatieven. We vinden dat hierin een veel betere verdeling moet komen tussen Ommeland en Stad en er binnen de cultuurnota meer aandacht moet komen voor kunst en cultuur in het Ommeland en dat kunst en cultuur voor alle sociale klassen binnen handbereik moet zijn.

Voor elke Groninger moet een goede bibliotheekvoorziening in de buurt beschikbaar zijn. Want een bibliotheek is van enorme waarde voor de samenleving, niet alleen om boeken uit te lenen en mensen te informeren maar ook als ontmoetingsplek, een plek voor huiswerk, leesbevordering, toegang tot computers, taalcursussen, en allerlei culturele activiteiten. Wij vinden dat bibliotheekwerk het beste in handen is bij daarvoor opgeleide professionals. De SP pleit daarom ook voor voldoende bibliotheekvoorzieningen in de wijken en dorpen.

NIEUWKOMERS IN GRONINGEN

In Nederland zijn er veel nieuwkomers. Dit zijn vluchtelingen, op de vlucht voor oorlog en geweld in eigen land. Mensen die migreren doordat er geen bestaanszekerheid meer is in hun land als gevolg van oneerlijke handelsverdragen of klimaatverandering. Ook zijn er internationale studenten, aangetrokken door de Engelstalige opleidingen op de Hanzehogeschool en de Rijks Universiteit Groningen (RUG). Bedrijven en instellingen die geen medewerkers kunnen vinden halen expats naar Groningen om vacatures te vullen. Mensen uit Oost-Europa komen naar Nederland doordat mensen binnen Europa kunnen werken zonder werkvergunning.

De opvang van asielzoekers is door jarenlang beleid van regeringen Rutte een puinhoop. Er is een onmenselijke situatie ontstaan voor asielzoekers, medewerkers en omwonenden in Ter Apel. Door bewust bezuinigingsbeleid op asielopvang en door het privatiseren van sociale huisvesting zijn er tekorten in opvang plekken en stromen mensen die hier mogen wonen niet door naar een huis. Vaak zijn het nieuwkomers die worden uitgebuit door foute huurbazen en foute uitzendbureaus. Het drijft de huurprijzen omhoog, en het drukt de lonen. Het belang van winst maken is voor deze ondernemers van groter belang dan goede arbeidsvoorwaarden en bestaanszekerheid voor iedereen of betaalbaar wonen.

Door het perverse systeem van financiering naar aantal studenten worden opleidingen gestimuleerd om opleidingen open te stellen voor internationale studenten. Slimme mensen uit andere landen die naar Groningen komen om hier te studeren of te werken zorgen voor een verlies aan kennis en kunde in de landen waar ze vandaan komen. Het is het gevolg van ons wereldwijd economisch systeem dat zorgt voor migratiestromen. Het zou beter zijn als mensen in hun eigen omgeving voldoende perspectief zien om daar waar ze wonen te studeren, te werken en te leven. Onze plannen voor de provincie kunnen dit niet voldoende realiseren. Wel kunnen we de uitbuiting bestrijden en de opvang verbeteren. Met de Hanzehogeschool en de Rijks Universiteit Groningen (RUG) kunnen we kijken naar wat echt nodig is.

KWETSBARE GROEPEN IN GRONINGEN

De SP staat voor gelijkwaardige behandeling van iedereen, ongeacht geslacht, leeftijd, beperking, land van oorsprong en/of seksuele voorkeur. Discriminatie van wie dan ook staan wij niet toe. Tegelijkertijd hebben kwetsbaren soms meer steun nodig voor een gelijkwaardige en menswaardige positie in onze samenleving. Het is onze plicht om solidariteit met kwetsbaren te organiseren door bijvoorbeeld steun aan organisaties die de belangen van kwetsbare groepen behartigen, maar ook bij het opstellen van beleid hier waakzaam op te zijn.

ONZE VOORSTELLEN:

KUNST- EN CULTUUR IN OMMELAND EN STAD

1. Kunst- en cultuureducatie op scholen, maatschappelijke kunst, kleine musea en verenigingen (zoals o.a. muziekverenigingen) worden gesteund, commerciële evenementen niet.
2. Het bevrijdingsfestival blijft gratis voor bezoekers.
3. Kinderen en jongeren in heel Groningen horen, zo veel mogelijk gratis, kennis te maken met verschillende vormen van kunst en cultuur. Zo ontdekt de jonge generatie wat zij mooi vindt. Musea en culturele instellingen moeten hierin faciliteren en begeleiden, de provincie ondersteunt. Denk hierbij aan muzikles, tekenles, het maken van een theatervoorstelling etc.
4. We willen minimaal 1 centrale bibliotheek per gemeente en verder voldoende bibliotheekvoorzieningen in de wijken en dorpen. De bibliotheek is van enorme waarde voor de samenleving, niet alleen om boeken uit te lenen en mensen te informeren maar ook als ontmoetingsplek, een plek voor huiswerk, leesbevordering, toegang tot computers, taalcursussen, en allerlei culturele activiteiten.
5. Bibliotheken spelen ook een belangrijke rol in de aanpak van laaggeletterdheid. Dit moet gebeuren door professionals, eventueel met ondersteuning van vrijwilligers.
6. Het is belangrijk dat er in de hele provincie ruimte beschikbaar is waar verschillende vormen van kunst en cultuur kunnen plaatsvinden. Ook inwoners die minder te besteden hebben, moeten in de gelegenheid gesteld worden hiernaartoe te kunnen of deel te nemen.
7. De provincie stelt als voorwaarde voor culturele subsidies dat er geen banden zijn met de fossiele industrie. Op die manier forceren we bijvoorbeeld het Groninger Museum om de banden te verbreken met de fossiele energie zodat we deze fossiele bedrijven de kans ontnemen op artwashing en de macht om kritische kunstenaars te weren.
8. Journalistiek blijft onafhankelijk; dat is onontbeerlijk voor de Groningse democratie.
9. Naast de regionale omroep behoort ook de regionale krantenjournalistiek ondersteund te worden.
10. Archeologisch onderzoek en het beheer en behoud van vondsten en monumenten zijn belangrijk omdat zij bijdragen aan de kennis van het verleden en de aantrekkelijkheid van de provincie in het heden. We willen deze pracht aan een breder publiek tonen en er meer mensen bij betrekken. De opslag (depositie) van vondsten en ondersteuning van gemeenten wordt behouden
11. Groningen heeft een unieke geschiedenis. De landschappen, het erfgoed en de cultuur vertellen vele verhalen. Door onze waardevolle omgeving beter te presenteren, kunnen toeristen worden aangetrokken. Musea, stichtingen en instellingen moeten beter gaan samenwerken. De Provincie dient hierin het initiatief te nemen.
12. De provincie ondersteunt lokale initiatieven op het gebied van kleinschalige recreatie en toerisme. Zo behouden we de kracht van onze provincie: rust, openheid en toegankelijkheid.
13. We staan een tweede huis met leegstand voor grote delen van het jaar niet toe.
14. nvesteerdere die campings opkopen en veranderen in vakantieparken voor de rijken zijn niet welkom.
15. Recreatie en toerisme blijven betaalbaar en bereikbaar voor iedereen.
16. We faciliteren lessen over het voorkomen van discriminatie en over seksuele diversiteit. Het is van belang dat dit zo vroeg mogelijk wordt aangeboden in het onderwijs en ook op allerlei niveaus (dus ook op het praktijkonderwijs, vmbo en mbo)

ZORG VOOR NIEUWKOMERS

17. In Ter Apel spelen onmenselijke situatie af door bewuste bezuinigingen. Er zijn te weinig plekken voor asielzoekers er is te weinig personeel en de bevolking van Ter Apel is onmachtig te helpen of voelt zich niet veilig. Deze onmenselijke situatie voor personeel, vluchtelingen en inwoners van Ter Apel is onacceptabel. Een eerlijke verdeling van asielzoekers en statushouders over alle gemeenten in Nederland, maakt de opvang acceptabel voor iedereen.
18. De provincie ondersteunt de gemeente Westerwolde, actief, in haar pleidooi voor meer aanmeldcentra in het land en een snellere afwikkeling van de aanmeldprocedure.
19. De provincie opent een meldpunt voor uitbuit-praktijken. Samen met de arbeidsinspectie bestrijden we actief arbeidsuitbuiting.
20. In gesprek met het hoger onderwijs kijken we naar het Engelstalig opleidingsaanbod. We maken afspraken dat alleen sectoren waar onoplosbare tekorten zijn internationaal worden aangeboden.
21. De woningnood als gevolg van de privatisering van de woningcorporaties heeft ertoe geleid dat er onvoldoende huizen zijn voor inwoners en nieuwkomers. Ook daarom gaat de voorraad sociale woningen toenemen met tenminste 40%.

Een verbindende samenleving is van groot belang. Kunst en cultuur vormen onze beschaving, houdt onze democratische gemeenschap bindend en blijvend. We vinden dat hierin een veel betere verdeling moet komen tussen Ommeland en Stad en er binnen de cultuurnota meer aandacht moet komen voor kunst en cultuur in het Ommeland en dat kunst en cultuur en recreatie voor alle sociale klassen binnen handbereik moet zijn.

We accepteren geen enkele vorm van discriminatie – door niemand. Discriminatie bestrijden we, ook als het gaat om achterstelling van mensen op basis van klasse.

Uitbuiting van arbeidsmigranten is een gevolg van de winsthonger van pandjesbazen en uitzendbureaus. Hier moeten we streng tegen optreden. Internationale studenten mogen niet gebruikt worden als verdienmodel. De opvang van asielzoekers is onmenswaardig voor alle betrokkenen. Elke gemeente in Nederland moet naar draagkracht zorgen voor een menswaardige opvang.

6. EEN PROVINCIAAL BESTUUR VOOR GRONINGEN

HEEL GRONINGEN TELT EN DOET MEE

De provincie is niet van bestuurders, de provincie is van haar inwoners. Het provinciebestuur moet zich heel goed realiseren dat zij enkel de eer heeft haar inwoners te dienen. Het dient zich dan ook dienstbaar, transparant, sober en bescheiden op te stellen. Maar bovenal dient het bestuur een bondgenoot te zijn van de inwoners. Inwoners moeten zo vroeg mogelijk bij beleid worden betrokken. Niet alleen om draagvlak te verwerven, maar ook omdat inwoners vaak met goede ideeën en oplossingen komen. Daar waar Haagse maatregelen onze inwoners keihard raken en beleid ten koste gaat van de samenhang in Groningen dient het provinciebestuur zich hiertegen te verzetten. Wij willen bouwen aan de Groningse samenleving en accepteren het niet wanneer Haags afbraakbeleid dat doorkruist.

De provincie bestrijdt de (dreigende) tweedeling in onze provincie. Een tweedeling tussen inwoners die het wel lukt om mee te komen en inwoners die dat niet meer lukt. Een tweedeling tussen jongeren met volop kansen en jongeren die voor elke kans keihard moeten knokken. Een tweedeling tussen stedelijk gebied waar alle voorzieningen zijn en een platteland waar de afstanden tot belangrijke voorzieningen alleen maar groter worden voor de inwoners. Maar ook een dreigende tweedeling tussen gemeenten. Gemeenten die (terecht!) miljoenen ontvangen vanuit de gaswinning compensatiegelden, om hun dorpen, scholen en inwoners te versterken. En aan de andere kant gemeenten die dat niet krijgen, omdat ze het geluk hebben buiten het winningsgebied te vallen. Ook deze gemeenten staan in tijden van financiële krapte voor soortgelijke uitdagingen als de andere gemeenten. Ook zij moeten hun dorpen, scholen en inwoners versterken en verdienen daar steun bij.

Alle inwoners tellen mee en dienen rechtvaardig en respectvol behandeld te worden. De provinciale organisatie moet daarin het goede voorbeeld geven door diversiteit van de eigen organisatie te bevorderen. Ook mensen met een arbeidsbeperking moeten veilig kunnen werken bij de provincie met een eerlijk leefbaar inkomen. De provincie moet communiceren met haar inwoners in begrijpbare taal zodat iedereen kan reageren op bijvoorbeeld provinciale besluiten.

ONZE VOORSTELLEN:

LUISTEREN NAAR GRONINGERS

1. De provincie is een huis van ons allen. Het moet toegankelijk zijn voor iedereen.
2. Bij de digitalisering van diensten is respect voor de menselijke maat leidend. Ook is er altijd ruimte voor menselijk contact.
3. De provincie verzet zich tegen Haags afbraakbeleid. Vriendelijk vragen heeft vaak geen zin, zoals Groningen al vele jaren ervaart.
4. De provincie richt zich primair op het welbevinden van haar inwoners.
5. Gemeenten en provincie horen elkaar aan te vullen. Competentiestrijd mag niet aan de orde zijn, samenwerken aan een beter Groningen wel.
6. Referenda en andere vormen van volksraadpleging zijn een prima middel om bewoners zeggenschap te geven bij belangrijke beslissingen.
7. Nieuwe herindelingen van gemeenten zijn de komende vier jaar niet aan de orde.
8. Het is belangrijk dat de provincie doet aan goed "voorouderschap". Besluiten die worden genomen dienen tot stand te zijn gekomen met een langetermijnvisie voor meerdere generaties na ons.
9. De stem van jongeren is van belang, ook bij de besluiten die een provincie maakt. De inbreng van jongeren krijgt een plek binnen de besluitvorming.
10. De provincie heeft ook een signalerende functie; daar waar Haags beleid zorgt voor problemen is het aan de provincie om dit bij de overheid duidelijk onder de aandacht te brengen.
11. Het opleggen van geheimhouding en vertrouwelijkheid aan Statenleden en het houden van besloten vergaderingen wordt tot het minimum beperkt.

HET GOEDE VOORBEELD

12. Contracten en aanbestedingen van de provincie worden getoetst op arbeidsvoorwaarden, belastingconstructie, en eventuele uitbuiting van mens, dier of milieu. Koop 100% circulair in en zorg dat de eigen projecten circulair uitgevoerd worden. Internationale contacten worden getoetst op democratie en mensenrechten.
13. De provincie geeft als werkgever het goede voorbeeld waar het gaat om de instemmings-, advies- en inspraakrechten van de medewerkers.
14. De provincie zorgt ervoor dat de samenstelling van haar personeelsbestand een afspiegeling is van de bevolkingssamenstelling.
15. Voordat gedeputeerden worden geïnstalleerd wordt middels een röntgenonderzoek gecontroleerd of zij überhaupt over een ruggengraat beschikken.
16. Organisaties die werknemers of bestuurders in dienst hebben die meer verdienen dan een minister, krijgen geen subsidie van de provincie.
17. De totale externe inhuur blijft qua kosten maximaal 10% van de totale personeelskosten.
18. Mensen die langdurig voor de provincie werken kunnen gewoon in dienst komen van de provincie. (o.a. mensen van de schoonmaakdienst, catering en beveiliging)
19. Klokkenluiders verdienen actieve ondersteuning en worden goed beschermd.
20. De vergoeding voor Statenleden en gedeputeerden zijn te hoog in vergelijking met de verdiensten van de onmisbaren. Ze wordt daarom verlaagd met twintig procent.
21. Betaalde bijbanen staan we provinciebestuurders niet toe. Ook onbetaalde bijbanen die niet binnen de functie van de gedeputeerde vallen staan we niet toe.

De provincie is niet van bestuurders, de provincie is van haar inwoners. Het Provinciebestuur moet zich heel goed realiseren dat zij enkel de eer heeft haar inwoners te dienen. Het bestuur dient een bondgenoot te zijn van alle inwoners. De provincie moet zich dan ook hard inzetten om de (dreigende) tweedeling door falend Haags beleid in heel Groningen te bestrijden.

7. TOT SLOT VOOR GRONINGEN

Wij nemen de provincie Groningen serieus, omdat we de problemen van Groningers serieus nemen. Omdat het eerlijker en socialer moet. In de provinciale politiek – en zeker ook in Den Haag. 15 maart kiezen we voor de provincie, maar ook voor de landelijke politiek. De mensen van de Provinciale Staten waarop wordt gestemd, kiezen op hun beurt de leden van de Eerste Kamer.

Deze verkiezingen gaan over de politiek in de provincie, maar bepalen ook de toekomst van het Haagse beleid. Of de regering van Rutte door kan gaan op de huidige weg of dat ook nationaal een eerlijker en socialer politiek mogelijk wordt. Een stem op 15 maart telt dus dubbel. Met een stem op de Socialistische Partij kunnen wij in de provincie én in Den Haag voor de belangen van heel Groningen opkomen!

SP.

PROVINCIEGRONINGEN.SP.NL